

**Retningslinjer for
administrasjon og avleggelse av
Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med
elektriske anlegg**

Retningslinjer for administrasjon og avleggelse av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Generell informasjon

Disse retningslinjene skal legges til grunn for organisering, gjennomføring og vurdering av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg.

Formål

Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg er en prøve som, ved bestått resultat, bekrefter at vedkommende oppfyller kravene til elsikkerhetskompetanse i samsvar med forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr (fek) § 7 annet ledd og har bestått en egen prøve for den som skal ha det faglige ansvaret for offentlig tilsyn med elektriske anlegg.

Administrasjon av Prøven for faglig ansvarlig for DLE

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har delegert administrasjonen av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg til Energi Norge AS, heretter kalt Prøveadministrator.

Definisjoner

Faglig ansvarlig

Person som er kvalifisert for å ha det faglige ansvaret for arbeid knyttet til elektriske anlegg, jf. fek § 7 første ledd.

Faglig ansvarlig for bygging og vedlikehold av andres elektriske anlegg

Person som er kvalifisert for å ha det faglige ansvaret for bygging og vedlikehold av andres elektriske anlegg, jf. fek § 7 annet ledd.

Faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Person som er kvalifisert for å ha det faglige ansvaret for offentlig tilsyn med elektriske anlegg, jf. fek § 10 tredje ledd.

Elektroinstallatørprøven

Elektroinstallatørprøven er en prøve for person som tilfredsstillter kravene til relevant teoretisk og praktisk utdanning, jf. fek § 7 første ledd. Bestått prøve gir, jf. § 7 annet ledd, dokumentasjon på at personen har formell kompetanse til å kunne ha det faglige ansvaret for bygging og vedlikehold av andres elektriske anlegg.

Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg er en prøve for person som tilfredsstillter kravene til relevant teoretisk og praktisk utdanning i henhold til fek § 7 annet ledd. Bestått prøve gir, jf. fek § 10 tredje ledd, dokumentasjon på at personen har formell kompetanse til å kunne ha det faglige ansvaret for offentlig tilsyn med elektriske anlegg.

Elektroinstallatørbevis

Elektroinstallatørbevis er dokumentasjon på at personen har formell kompetanse til å kunne ha det faglige ansvaret for bygging og vedlikehold av andres elektriske anlegg.

Bevis for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Bevis for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg er dokumentasjon på at personen har formell kompetanse til å kunne ha det faglige ansvaret for offentlig tilsyn med elektriske anlegg.

Elektrisk anlegg

Sammenkobling av elektrisk utstyr for ett eller flere bestemte formål, og som har innbyrdes tilpassede egenskaper og data.

Elektrisk utstyr

Enhver artikkel eller gjenstand for produksjon, omforming, overføring, fordeling, bruk eller måling av elektrisk energi slik som bruksgjenstander, transformatorer, omformere, måle-instrumenter, vern, installasjonsmateriell, eller sammenstillinger av slike.

Organisering

Prøvenemnd

Ved avleggelse av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg får man resultatet umiddelbart etter avsluttet prøve. Prøveadministrator fungerer som prøvenemnd ved eventuelle tvilsspørsmål.

Klagenemnd

Klagenemnd for Elektroinstallatørprøven fungerer også som klagenemnd for Prøven for faglig ansvarlig offentlig tilsyn med elektriske anlegg (se Retningslinjer for avleggelse av Elektroinstallatørprøven).

Klagenemnda behandler klager vedrørende bedømmelse av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg, klage over ikke å bli akseptert som kandidat til å framstille seg for Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg og klage på formelle feil som er gjort av Prøveadministrator.

Prøveadministrator kan avvise en klage på formelt grunnlag. Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker, kapittel VI, skal legges til grunn for klagesakene.

Søknad

Søknad om å avlegge Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg sendes Prøveadministrator som vurderer søknaden i henhold til gjeldende regler. Sammen med søknaden skal det følge dokumentasjon for bestått Elektroinstallatørprøven for elektriske anlegg.

Ytterligere informasjon

Nærmere informasjon om Prøveadministrators behandling av en søknad og om påmelding fås ved henvendelse til Prøveadministrator.

Prøvegebyr

Prøvegebyr faktureres etterskuddsvis. For innbetaling av prøvegebyr vises det til Vedlegg 3.

Gjennomføring av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Ansvar

Prøveadministrator har ansvar for at Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg gjennomføres i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjene. Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg er en nettbasert prøve.

Prøveadministrator har ansvaret for at databasen over spørsmål vedlikeholdes og utvikles videre.

Oppbygging av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Den som har avlagt og bestått Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg, har dokumentert formell grunnleggende kompetanse for å kunne ha det faglige ansvaret for offentlig tilsyn med elektriske anlegg.

Kandidaten skal prøves i forhold som vedrører rollen å være faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg. Viktige elementer er å prøve kandidaten i forhold som er listet opp i pkt. a-e i fek § 10. Sentrale lover, forskrifter og instruks er i den forbindelse er:

- Lov 24. mai 1929 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)
- Lov om arkiv (arkivlova)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- DSBs instruks for DLE
- Forskrift om Det lokale elektrisitetstilsyn og sakkyndige som utfører oppgaver for netteier (fdle)
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg (fel)
- Forskrift om elektrisk utstyr (feu)
- Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (fse)
- Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr (fek)

Prøvens innhold og omfang er nærmere beskrevet i vedlegg 1.

Oppbevaring av attester, besvarelser og bevis for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Prøveadministrator skal oppbevare attester og besvarte prøver i minimum 3 – tre – år. Dokumentasjon på bestått Prøve for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg skal oppbevares i 50 år.

Ny prøve

Dersom Prøve for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg bedømmes til "ikke bestått", kan ny prøve avlegges så snart dette er praktisk mulig.

Vurdering

Vurdering om besvarelsen anses som bestått skjer umiddelbart etter at prøven er avsluttet. Prøveadministrator har plikt til å informere kandidaten om hva som er grunnlaget for bedømmelsen.

Vurdering av besvarelsen skal til slutt konkludere med:

- bestått
eller
- ikke bestått

Dokumentasjon

Bevis utstedes som dokumentasjon for bestått Prøve for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg – i samsvar med krav fastsatt i fek §§ 7 og 11.

Prøveadministrator utarbeider de formularer som skal benyttes og utsteder dokumentasjonen til alle som har bestått Prøve for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg.

Klage på vedtak

Klage på avslag på søknad om oppmelding til og over bedømmelse av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Klage på å ikke bli akseptert som kandidat til å framstille seg for Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg eller klage på formelle feil som er gjort av Prøveadministrator stiles til Klagenemnda og sendes til Prøveadministrator.

Prøveadministrator skal gjøre den klageberettigede kjent med klageadgangen slik det er beskrevet i dette kapitlet.

Klagenemnda har rett til å omgjøre Prøveadministrators avgjørelser. Klagenemndas vedtak er endelig og kan ikke påklages videre.

Medlemmer av en klagenemnd skal ikke ha deltatt i førstegangsbedømmelsen.

Klagefrist

Frist for å klage på vedtak i henhold til disse retningslinjer er 3 – tre – uker. Fristen regnes fra det tidspunktet underretning om vedtaket har kommet frem til den klageberettigede eller den klageberettigede burde ha gjort seg kjent med vedtaket. Fristen utsettes når den som har klagerett ber om begrunnelse for vedtaket, og tiden fortsetter å løpe når begrunnelse er gitt.

Formkrav for klager

Klage må fremsettes skriftlig og undertegnes av klageren eller den klageren har bemyndiget.

Nærmere om klagebehandling på vedtak ved oppmelding til og bedømmelse av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg er beskrevet i vedlegg 4.

Lovhjemmel

Behandlingen av klagen følger Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker, kapittel VI.

Reaksjonsmåter ved fusk og bortvisning fra Prøve for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Fusk

Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg kan annulleres dersom en kandidat har fusket eller forsøkt å fuske under prøven. Spørsmål om annullering avgjøres av Prøveadministrator. Ved annullering skal prøven vurderes til ikke bestått.

Dersom Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg blir annullert på grunn av fusk eller forsøk på fusk, kan kandidaten tidligst gå opp til prøven ett år etter at eksamen ble annullert.

Ikrafttredelse

Disse retningslinjer trer i kraft 04.04.2017.

Vedlegg 1

**Fagansvarlig for
offentlig kontroll**

**Retningslinjer for
gjennomføring, innhold og omfang av
Prøve for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med
elektriske anlegg
– fek § 10 tredje ledd**

Gjennomføring

Eksamen

Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg er en nettbasert prøve som kan tas ved DSBs regionskontorer eller hos Energi Norge. Eksamenstiden er 2 – to – timer, hvor en time er 60 minutter.

Eksamen – hjelpemidler

Ved eksamen er ingen hjelpemidler tillatt.

Avsluttende prøve - Innhold og omfang

Prøven skal avklare om kandidaten har tilstrekkelig kompetanse til å kunne:

- Ha det faglige ansvaret for arbeidet knyttet til DLE-tilsyn og at DLE etterlever relevante lover og forskrifter når det gjelder å opptre som forvaltningsorgan
- Ha overordnet ansvar for å ivareta sikkerheten ved arbeid knyttet til elektriske anlegg
- Ha det faglige ansvaret for å vurdere kvaliteten på og riktigheten av opplysninger og data som foreligger for en virksomhet og installasjon
- Ha det faglige ansvaret for å vurdere om elektriske anlegg og elektrisk utstyr er elsikkert og egnet til den forutsatte bruk
- Ha det faglige ansvaret for å arbeide knyttet til vurdering av om et elektroforetak har internkontroll som ivaretar elsikkerheten på en forsvarlig måte
- Ha ansvar for å vurdere rutiner for kompetanse i et foretak
- Ha det faglige ansvaret for å vurdere andre forhold som kan ha relevans med hensyn til elsikkerhet, sikkerhet og kvalitet

Besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere om kandidaten:

- Har kjennskap til overordnet lovgivning som er aktuell ved tilsynsarbeid

Aktuelle lover er:

- Lov 24. mai 1929 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven)
- Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)
- Lov om arkiv (arkivlova)
- Kan foreta risikovurderinger i forhold til brann- og driftssikkerhet og treffe beslutninger som er riktige med hensyn på god forvaltningsskikk

Aktuelle forskrifter, normer og instruksjer er:

- DSBs instruks for DLE
- Forskrift om Det lokale elektrisitetstilsyn og sakkyndige som utfører oppgaver for netteier (fdle)
- Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr (fek)
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg med veiledning (fel)
- Forskrift om maritime elektriske anlegg med veiledning (fme)
- Forskrift om elektrisk utstyr (feu)
- Forskrift om elektriske maskiner

- NEK 400 Elektriske lavspenningsinstallasjoner
    - Herunder NEK 400 Landbruksinstallasjoner
  - NEK 420 Eksplosjonsfarlige områder
  - NEK 144 Grafiske symboler for elektroteknisk dokumentasjon
  - NEK EN 60204-1 – Maskinsikkerhet. Maskiners elektriske utrustning. Del 1 Generelle krav
- Kan bedømme faremomenter ved drift og vedlikehold elektriske anlegg

Aktuelle forskrifter og normer er:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
  - Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg med veiledning (fse)
  - NEK EN 50110-1 – Sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg
- Kan bruke andre lover, forskrifter og normer som kan være aktuelle for bygging og vedlikehold av elektriske anlegg

Aktuelle lover, forskrifter og normer er:

- Lov om elektronisk kommunikasjon (Ekom-loven)
- NEK 700 Kommunikasjonssystemer EKOM / Kabling
- NEK 399 Tilknytningspunkt for el- og ekomnett

Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg – Oppbygging og innhold

Gjennomføring

Prøven for faglig ansvarlige for offentlig tilsyn med elektriske anlegg er en nettbasert prøve. Energi Norge AS har inngått en avtale med DIDAC AS som teknisk administrerer denne prøven.

Prøvesteder er DSBs regionskontorer i Oslo, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Harstad. I tillegg kan prøven kunne avlegges ved Energi Norge i Oslo. Prøvestedet stiller PC til disposisjon for kandidaten.

Prøvens innhold og omfang

Innhold

Prøven skal avklare hvilken kjennskap kandidaten har til de lover, forskrifter og normer som gjelder for å kunne drive tilsynsvirksomheten i samsvar med god forvaltningsskikk og på en faglig betryggende måte

Prøven vil inneholde relevante spørsmål fra aktuelle lover, forskrifter og generelle deler av normer:

- Lov 24. mai 1929 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)
- Lov om arkiv (arkivlova)
- DSBs instruks for DLE
- Forskrift om Det lokale elektrisitetstilsyn og sakkyndige som utfører oppgaver for netteier (fdle)
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg med veiledning (fel)
- Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg med veiledning (fse)
- Forskrift om elektrisk utstyr (feu)
- Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr (fek)
- Forskrift om maritime elektriske anlegg med veiledning (fme)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- NEK 400 Elektriske lavspenningsinstallasjoner
- NEK 399 Tilknytningspunkt for el- og ekomnett
- NEK EN 50110-1 – Sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg
- NEK EN 60204-1 Maskinsikkerhet.
Maskiners elektriske utrustning, Del 1 Generelle krav

- NEK 144 Grafiske symboler for elektroteknisk dokumentasjon
- NEK 420 Elektriske anlegg i eksplosjonsfarlige områder

Spørsmålene er delt opp i 5 kategorier og inneholder følgende temaer:

- Kategori 1: Forvaltning og normer
- Kategori 2: Internkontroll m.v.
- Kategori 3: Fdle og instruks for DLE
- Kategori 4: Elsikkerhetsregelverket
- Kategori 5: Kompetanse

Prøves omfang

Prøven har 100 spørsmål. Det vil være flere svaralternativer pr. spørsmål. På noen spørsmål vil flere av svaralternativene være riktige (det må da krysses av for flere svaralternativer).

Prøvetid

Kandidatene har 2 timer – 120 minutter – til å besvare spørsmålene. Datamaskinen kobler seg automatisk ned etter 2 timer.

Vurdering

For å kunne få godkjent resultat må minimum 75 % av spørsmålene være riktig besvart.

Maksimal verdi er 100 verdipoeng

Antall spørsmål: 100

Antall spørsmål fra hver av kategoriene: 20

Hvert spørsmål har 1 - ett - verdipoeng. Er spørsmålet riktig besvart gis det 1 – ett - verdipoeng. Er deler av spørsmålet riktig besvart gis det brøker av 1 verdipoeng. Det gis ikke minuspoeng.

Gjennomføring av prøven

Slik kan et spørsmål være utformet:

Øverst på dette skjermbildet vil grønne symbol angi hvilke spørsmål som gjenstår å besvare.

De grå symbolene viser hvilke spørsmål som er besvart og det blå symbolet viser den oppgaven du arbeider med. De grønne feltene viser ubesvarte spørsmål. Oppe til høyre vises hvor lang tid du har igjen ("Tid igjen 01:59:40").

NB! Det er ikke et krav om at spørsmålene besvares i en bestemt rekkefølge. Når du har satt det eller de kryss som du mener er riktige og trykker – Registrer svar – da er ditt svar avgitt. Det er ikke lenger mulig å endre svaret. Dersom du hopper over et spørsmål for å besvare dette senere, vil du automatisk komme tilbake til dette spørsmålet neste gang du klikker på registrer svar.

Etter at siste oppgave er besvart – "Registrer svar" – vil du, uten opphold, få beskjed om prøven er bestått eller ikke bestått.

Antall forsøk

Det er ingen spesielle begrensninger på det antall ganger du kan forsøke deg.

Hjelpemidler

Det er ikke tillatt med hjelpemidler, verken elektroniske eller analoge.

Utvidet tid

Det gis ikke mulighet til å få innvilget utvidet tid på denne prøven.

Spørsmål

Spørsmål kan rettes til:

Energi Norge AS
Prøveadministrasjonen
Boks 7184 Majorstuen
0307 Oslo

v/Prøveadministrator:
Bjørnar Brattbakk
Telefon: 91 60 92 38
e-post: bbr@energinorge.no

eller v/Prosjektkoordinator
Sigrunn M. Brendemo
Telefon: 92 20 21 18
e-post: smb@energinorge.no

Besøksadresse:
Næringslivets Hus
Middelthunsgate 27, 3 etg
0367 Oslo

Vedlegg 3

Prøvegebyr for gjennomføring av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg

Kandidater som er klarert for å avlegge prøven gir prøveadministrator beskjed om når prøven ønskes avlagt. Prøveadministrator bestiller plass på ønsket prøvested.

Prøvegebyret er kr. 6.250,- + mva pr forsøk for 2020

Prøvegebyret faktureres i etterkant av prøven.

Prøvegebyret er prisen pr. forsøk.

Spørsmål kan rettes til:

Energi Norge AS
Prøveadministrasjonen
Boks 7184 Majorstuen
0307 Oslo

v/Prøveadministrator:
Bjørnar Brattbakk
Telefon: 91 69 92 38
e-post: bbr@energinorge.no

eller Prosjektkoordinator
Sigrunn M. Brendemo
Telefon: 92 20 21 18
e-post: smb@energinorge.no

Klageprosedyrer på vedtak ved bedømmelse av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg, jf.fek § 10

Klage på bedømmelse av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg, klage på ikke å bli akseptert som kandidat til å framstille seg for Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg, eller klage på formelle feil som er gjort av Prøveadministrator eller prøvenemnda, stiles til klagenemnda og sendes til Prøveadministrator.

Klagefrist

Frist for å klage over vedtak i henhold til disse retningslinjer er 3 – tre – uker. Fristen regnes fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til den klageberettigede eller den klageberettigede burde ha gjort seg kjent med vedtaket. Fristen avbrytes når den som har klagerett ber om begrunnelse for vedtaket, og fortsetter å løpe når begrunnelse er gitt.

Formkrav for klager

Begrunnet klage må fremsettes skriftlig og skal være undertegnet av klageren eller klagerens fullmektig. Klagen kan sendes som vanlig post eller som e-post. Prøveadministrator kan avvise en klage på formelt grunnlag.

Rett til begrunnelse

Den som har klagerett kan, innenfor klagefristen, kreve ny begrunnelse for bedømmelsen. Prøveadministrators begrunnelse skal følge prøveadministrators varsel om det vedtak som er fattet.

Klagenemnda

Klagenemnda behandler klager vedrørende bedømmelse av Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg, klage over ikke å bli akseptert som kandidat til å framstille seg for Prøven for faglig ansvarlig for offentlig tilsyn med elektriske anlegg og klage på formelle feil som er gjort av Prøveadministrator.

Klagenemnda har rett til å omgjøre Prøveadministrators avgjørelse.

Behandlingsrutiner i klagenemnda

I de tilfeller da Prøveadministrator ikke finner grunn til å omgjøre sitt tidligere vedtak om at prøven ikke er bestått, skal klagerens besvarelse kunngjøres for Klagenemnda uten opphold.

Klagenemndas vedtak er endelig og kan ikke påklages videre.

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967

Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker, kapittel VI, gjelder for disse klagesakene.